

Motion till riksdagen 2013/14:C10

**av Veronica Palm m.fl. (S)
med anledning av prop. 2013/14:127**

Nya åtgärder som kan genomföras utan krav på bygglov

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen inom två år med en utvärdering av hur de nya regelverken fallit ut samt, utifrån denna utvärdering, förslag till en eventuell översyn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med svar på viktiga frågor kring samhällsplanering och en prövning för grannar.

Motivering

Nära 300 000 ungdomar saknar i dag en egen bostad. Trots detta har den moderatledda regeringen under snart åtta år tillsatt mängder med utredningar och uppdrag, men levererat få konkreta förslag till åtgärder som skulle minska bostadsbristen. I ljuset av detta ter sig regeringens insatser hittills som ytterst bleka. Vi ställer oss positiva till propositionen, men då beredningen av propositionen lämnar mycket i övrigt att önska vill vi att regeringen återkommer till riksdagen inom två år med en utvärdering av hur de nya regelverken fallit ut samt, utifrån denna utvärdering, förslag till en eventuell översyn.

Brist på regeringsduglighet

Flera av de åtgärder som föreslås i propositionen är i grunden positiva. Inte för att de har någon avgörande betydelse vad gäller att bekämpa bostadsbristen, utan för att de kan innebära förenklingar och underlätta för dem som önskar bygga till/bygga om sitt hus.

Fel! Okänt namn på dokumenttypen: FEEL_GLOSS

Förslag till förändringar förutsätter dock en seriös beredning och hänsyn till både konsekvenser och grundläggande juridiska förutsättningar. Här har regeringen brutit i såväl kompetens som omdöme. Det är med förvåning vi ser regeringen lägga fram förslag som Lagrådet så fullständigt och totalt underkänt i sitt yttrande.

Lagrådet framför bl.a. följande grundläggande kritik vad gäller dels ärendets beredning, dels rätten till domstolsprövning:

- Lagrådet avstyrker förslaget om komplementbostadshus. I den delen har ärendet inte beretts så som föreskrivs i regeringsformen.
- Lagrådet anser mot denna bakgrund att remissförslaget inte i tillräcklig grad beaktat den rätt till domstolsprövning som grannar och närboende kan ha vid byggnadsåtgärder som kan innefatta en kränkning av egendomsskyddet enligt Europakonventionen. Dessa frågor berörs över huvud taget inte i remissen.
- Lagrådet erinrar om att enligt 2 kap. 19 § regeringsformen lag eller annan föreskrift inte får meddelas i strid med Sveriges åtaganden enligt Europakonventionen.

Då regeringens beredning av propositionen lämnar mycket i övrigt att önska vill vi att regeringen snarast återkommer till riksdagen med svar på viktiga frågor kring samhällsplanering och en prövning för grannar. Vi vill också att regeringen återkommer till riksdagen inom två år med en utvärdering av hur de nya regelverken fallit ut samt, utifrån denna utvärdering, förslag till en eventuell översyn.

Komplementhus

Den grundläggande idén, att underlätta för småhusägare att göra mindre om- och tillbyggnader, är bra. Likaså möjligheten till bygglovsbefrielse för viss komplementbyggnad. Men som förslaget om komplementhus är utformat riskerar det att ställa till problem. Problem som regeringen har valt att inte ta hänsyn till och försöka hitta en lösning på.

Regeringens förslag om komplementhus handlar inte om en något större frigebod, ett hus som i huvudsak används som en förrådsbyggnad där man förvarar trädgårdsredskap under vintern. Kanske barn, släkt och vänner övernattar där vid tillfälliga besök under sommaren. I stället handlar det om ett hus för permanentboende med allt vad det innebär.

Propositionen innehåller inga lösningar för hur frågor kring anslutning av vatten- och avlopp ska gå till. Man anger dock att det ska vara möjligt att bo självständigt i byggnaden utan att behöva förlita sig till utrymmen och utrustning som finns i huvudbyggnaden.

Regeringen har inte heller tagit hänsyn till vad som kan komma att krävas i form av samhällsplanering för utökade kommunikationer, vägar och markarbeten som blir en följd av fler boende i ett område. Regeringens förslag syftar till att underlätta för småhusägare, men resultatet riskerar att bli det rakt motsatta.

Den allvarligaste kritiken handlar om vad det i praktiken innebär när grannar inte har rätt att få eventuella invändningar prövade. Ofta råder en skör balans mellan utsikt, insyn, skuggning och integritet. Även små tillbyggnader kan leda till stora negativa konsekvenser för grannarna. Det är inte helt otänkbart att en småhusägare har tre granntomter vars ägare kan komma att bygga varsitt komplementhus för permanentboende. Den enda inskränkningen dessa behöver ta hänsyn till är avståndet på 4,5 meter till tomtgränsen, i övrigt kan de placera sina hus i princip var de vill. Detta kan leda till tvister och osämja mellan grannar och i värsta fall bli föremål för en prövning utifrån en kränkning av egendomsskyddet enligt Europadomstolen.

Vi anser att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med svar på viktiga frågor kring samhällsplanering och ett förslag till hur en prövning för grannar kan utformas. En möjlighet till prövning som gör att rättssäkerheten inte helt sätts ur spel.

Stockholm den 9 april 2014

Veronica Palm (S)

Carina Ohlsson (S)

Katarina Köhler (S)

Jonas Gunnarsson (S)

Hillevi Larsson (S)

Yilmaz Kerimo (S)

Lars Eriksson (S)